758/06

Den 23. oktober 2006 blev i sag nr. 68.265:

xxxx xxxxxxx xxxxx
xxxxxxxxxxxxx xx xxxxxxx
xxxx xxxxxx xx

mod

Danica Pension
Parallelvej 17
2800 Lyngby

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der har pensionsforsikring med dækning ved tab af erhvervsevne i Danica Pension, klager over, at selskabet har afvist at yde præmiefritagelse og udbetale fuld forsikringsydelse ved tab af erhvervsevne fra den 1/7 2005.

Selskabet har afvist at yde præmiefritagelse og udbetale fuld ydelse fra ovennævnte dato med henvisning til, at klagerens generelle erhvervsevne ikke er nedsat med mindst to tredjedele.

Forsikringen giver ret til præmiefritagelse og udbetaling af fuld ydelse, hvis klagerens erhvervsevne som følge af sygdom eller ulykkestilfælde nedsættes til en tredjedel eller derunder af den fulde erhvervsevne. Nedsættes erhvervsevnen til mellem halvdelen og en tredjedel, har klageren ret til udbetaling af halvdelen af ydelsen. Der er karensperiode på tre måneder.

Klageren, der er født i 1967, anmeldte i august 1997, at han siden en arbejdsulykke den 8/9 1995 havde været periodevis sygemeldt fra sit arbejde som arbejdsmand. Klageren oplyste, at han aktuelt var sygemeldt, og at han havde været dette siden den 7/4 1997.

Selskabet udbetalte forsikringsydelse for midlertidigt erhvervsevnetab i perioden fra den 7/7 1997 til den 1/9 1998. Herefter vurderede selskabet, at klagerens generelle

erhvervsevne var nedsat til mellem halvdelen og en tredjedel, hvorfor selskabet bevilgede halv ydelse fra den 1/9 1998.

Klageren fik tilkendt førtidspension pr. 1/7 2005. Foranlediget heraf ansøgte han om præmiefritagelse og udbetaling af fuld forsikringsydelse.

Til brug for sagens behandling modtog selskabet diverse lægelige og kommunale oplysninger.

Af neurologisk speciallægeerklæring af 12/2 2001 fremgår bl.a.:

> "Konklusion
>
> Det drejer sig om en nu 33-årig mand, jeg har set i 1996 i forbindelse med en arbejdsulykke, der er indtruffet den 08.09.1995. ...
>
> Det korte af det lange er, at observanden ved ulykkestilfældet får en tung træpalle med nogle dunke væske over sig, således at de rammer hoved og højre skulder. Indlægges akut noget fjern og desorienteret med hovedpine, nakke-, lænde- og højresidige skuldersmerter.
>
> CT-skanning af cerebrum foretaget under den akutte indlæggelse viste normale forhold, ligeledes røntgen af hele ryghvirvelsøjlen.
>
> Man konstaterede en betændelse/beskadigelse af slimsækken i højre skulderled, for hvilket observanden, siden jeg har set ham sidst, skulle være opereret på H. Sygehus i 1997, men så vidt jeg kan forstå på observanden uden nogen væsentlig effekt.
>
> Der bliver ikke mig bekendt givet nogen aktuel behandling, og der skulle heller ikke være planlagt en sådan.
>
> Da jeg så observanden i 1996 centrerede hans gener sig omkring en relativt dagligt optrædende, diffus hovedpine, nakkesmerter og skuldersmerter og højresidige armsmerter samt dagligt optrædende lændesmerter med udstråling til begge balder og bagsiden af begge lår. Klagerne er stort set identiske fra dengang, og jeg har ikke indtryk af, at der i hvert fald inden for de sidste 2-3 år skulle være sket nogen ændring i tilstanden i hverken positiv eller negativ retning.

Ved objektiv neurologisk undersøgelse angiver observanden udtalt ømhed ved palpation og perkussion over såvel de cervikale som lumbale spinosi. Der er en formentlig delvis smertebetinget indskrænket bevægelighed i halshvirvelsøjlen, udtalt muskelømhed i såvel nakke og skulderåg mest mod højre og også i lændedelen. Der er tydelig krafteftergivenhed over højre skulder, men dette overvejende ved abduktion og udadrotation i samme. Man får ikke indtryk af noget cervikalt eller lumbalt rodtryk eller andet operativt tilgængeligt inden for mit speciale. Der er tale om ret udtalt smertereaktion ved berøring og tryk ovennævnte steder, og for detaljer henviser jeg venligst til det under objektivt beskrevne.

Observanden forsøgte at arbejde videre i sit job som arbejdsmand/truckfører ved B., men blev fyret i begyndelsen af 1998 grundet for mange sygedage. Har nu fået en slags fleksjob ved O. Kommune 30 timer ugentligt. Det er mit indtryk, at han i det nuværende job har lettere kontor- og lagerarbejde. ...

Der er ingen tvivl om, at observanden har en stærkt nedsat erhvervsevne set i relation til et tungt og monotont løftearbejde, her formentlig nærmest til en ubetydelighed. Jeg mener dog dårligt, jeg på det foreliggende kan komme frem til, at observanden skulle have en generel erhvervsevnenedsættelse herunder specielt inden for handel og kontor, der skulle overstige 2/3.

...

Tilstanden skønnes stationær, varig og uden udsigt til bedring."

Klageren var i perioden 1/10 til 9/11 2004 indlagt på psykiatrisk afdeling, OUH. Af sygehusjournalen fremgår bl.a.:

"NOTAT 21.10.04

P8

SOCIALRÅDGIVER

MØDE MED PT.S ARBEJDSGIVER L.K., FLEXJOBKONSULENT F., PT. OG UT. TIL STEDE ER DESUDEN SOSA-ELEV B.

4. 68.265

FORMÅL

Fælles drøftelse af pt.s arbejdsvilkår, belastninger og ressourcer mhp. planlægning af tilbagevenden til arbejdet.

L.K. ... beskriver pt.s tilbagevenden til sit arbejde efter det lange sygefravær hen over sommeren dette år. Pt.s normale arbejdstid er aftalt til 5 timer dagligt, i opstartsperioden var aftalen at pt. skulle møde 2 timer dagl. og primært beskæftige sig med kopiering og arkivering. Pt.s normale arbejdsfunktioner omfatter desuden regnskab og fakturering - opgaver som pt. er rigtig god til og udfører med stor omhu.

Pt. er vellidt blandt kollegerne, men det som gennemgående har været et problem er, at pt. har et stort behov for at snakke med andre, og dette forekommer uafladeligt i løbet af en arbejdsdag. Da det er en travl arbejdsplads, er det ikke muligt for kollegerne at afbryde arbejdet for at tale med pt., hvorfor de efterhånden har tilvænnet sig at fortsætte det, de er i gang med, når pt. henvender sig. Problemstillingen har været drøftet med pt. flere gange, og pt. er klar over, at det er hans manglende situationsfornemmelse i forhold til at henvende sig for at snakke, der er et problem, men at han som person i øvrigt er vellidt, og at der står respekt omkring det arbejde, han udfører.

...

NOTAT 28.10.04

Psykiatrisk afd. P

P8

SOCIALRÅDGIVER

...

ANGÅENDE FRITIDSAKTIVITETERNE:

Fritidsaktiviteterne kan deles op i 2 kategorier - det frivillige arbejde og det mere uformelle.

Pt.s frivillige arbejde har indtil maj måned bestået af følgende:

Lokalradio - sportskommentator.

Holdleder, fodbold ungdomshold.

F. forretningsudvalg - sekretærfunktion.

Opråber til bankospil (sportsforeningen S.).

Fodbolddommer - 7-mandskampe en vintersæson.

UFORMELLE FRITIDSAKTIVITETER:

Pasning af garderobe på en bekendts danserestaurant (kun få gange).

Firmabowling - pt. fungerer som reserve engang imellem. Det drejer sig om B.s bowlinghold, hvor pt.s bror er aktiv.

Bankospil hver 2. torsdag. Pt. deltager på lige fod med alle andre. Tager alene til bankospil.

Pt. er i øvrigt glad for at spille Oddset, ...

SAMMENFATNING:

Pt.s deltagelse i både det frivillige arbejde og fritidsaktiviteterne er oprindelig etableret via kontakter i pt.s nærmiljø og primært på baggrund af hans interesse for sport. Pt. deltager på eget initiativ hver 14. dag i bankospil på egen hånd.

Der har siden foråret 2004 været meget fokus på pt.s fysiske og psykiske funktionsniveau og pt. har fået sværere ved at mobilisere de ressourcer, han tidligere har haft. Pt. er sårbar over for påvirkninger og hans sindsstemning er afhængig af omgivelsernes accept og han slås let ud af kurs, hvis han ikke føler sig sikker i det, han gør.

...

NOTAT 05.11-04

P8

SOCIALRÅDGIVER

MØDE ANG. PT.S TILKNYTNING TIL ARBEJDSPLADSEN

...

Pt.s funktionsniveau på arbejdspladsen opsummeres af K.T., som lægger vægt på, at pt.s adfærd gennem hele perioden (ca. 1 år) på K. har været vanskelig at forholde sig til. K.T. beskriver pt.s fysiske fremtoning - hvor han ind imellem virker forpint og besværet og udstråler tristhed - som et problem og samtidig beskrives, at pt. andre gange - når han får kontakt - virker mere mobil og ligefrem i kontakten. K.T. siger ligeud, at hun opfatter det således, at pt. 'spiller' på sin sygdom.

...

Pt. er vellidt og betragtes som en dygtig medarbejder, men han har igennem længere tid ikke kunnet varetage sine primære arbejdsfunktioner optimalt, og hans kontaktform har virket forstyrrende på kollegerne.
K.T. har på baggrund af ovenstående besluttet at indstille pt. til opsigelse."

I statusattest af 6/12 2004 hedder det bl.a.:

"37-årig mand indlagt Psykiatrisk Afdeling, OUH d. 01.10.04 til 09.11.04 under billede af kendt personlighedsforstyrrelse med dependente karaktertræk samt depressiv lidelse. Pt.s fysiske klager relaterede til bevægeapparatet har foranlediget kontakt til Smerteklinikken og i en periode intensiv smertestillende behandling, som under indlæggelse udtrappes.

Pt. fremstår under indlæggelsen primært præget af sin personlighedsstruktur og stabiliseres på relevant antidepressiv (tillige smertestillende) samt Oxapax og Seroquel.
Udskrives herefter primært præget af sin personlighedsstruktur til kortvarigt forløb i daghospital mhp. etablering af relevante rammer i hverdag/hjem i forhold til pt.s overskud og kapacitet.
...
Pt. er planlagt afsluttet i daghospitalet d. 20.12.04 til fortsat forløb ved egen læge ved behov."

I afmeldingsskrivelse af 18/5 2005 fra RevaHuset, O. kommune, hedder det bl.a.:

"**Samlet konklusion**:
Der drejer sig om en 38-årig mand, som er uddannet inden for kontorfaget og som ikke har haft beskæftigelse som sådan på det ordinære arbejdsmarked. Han har haft to fleksjob inden for området. Det vurderes at være under meget skånsomme vilkår, han har været i beskæftigelse. Det vil ikke være realistisk at finde noget mere skånsomt inden for hans fag, Pågældende har været sygemeldt fra fleksjob siden 31/5-04.
Funktionsevnen vurderes varigt nedsat i svær grad. Det er overvejende psykiske helbredsproblemer, der har indflydelse på funktionsevnen. Har i sit fleksjob været

kompenseret for de fysiske helbredsgener. Er motiveret for at indgå i en yderligere erhvervsmæssig afklaring. Der er varige skånehensyn over for fysisk belastende arbejdsforhold. Bør undgå arbejde med højre arm over horisontalniveau og belastning. Ryg bør undgå tunge løft, og der er behov for vekslende arbejdsstillinger. Såfremt der tages de beskrevne skånehensyn, er der ikke noget helbredsmæssigt til hinder for, at pågældende kan indgå i en afklaring, eksempelvis via lette montageopgaver. Der er dog en stor risiko for, at specielt de psykiske helbredsklager kan have stor indflydelse på pågældendes funktionsevne.

Der er beskrevet personlighedsmæssige vanskeligheder under skoleforløbet med massiv mobning gennem ca. 7 år. Pågældende har indtil arbejdsulykken bestridt ufaglært arbejde. Er uddannet kontorassistent. Den psykiske tilstand har indtil arbejdsulykken ikke haft erhvervshindrende effekt. Er beskrevet udadreagerende som følge af afmagtsfølelse under ansættelse i fleksjob. Pågældende beskriver selv upåfaldende forhold indtil arbejdsulykken indtræder. Er beskrevet personlighedsforstyrret med dependente karaktertræk samt depressiv lidelse fra OUH afd. P. Der har tidligere været overvejelser om tilknytning til lokalpsykiatrien på grund af manglende evne til at få dagligdagen til at fungere. Af en eller anden grund blev dette aldrig sat i værk. Beskriver nedsat funktionsniveau såvel privat som arbejdsmæssigt. Beskriver sparsomt netværk. Deltager i Sindklubben. Har altid boet alene.

Psykisk vurderes han overordentlig skrøbelig. Funktionsevnen vurderes på baggrund af de psykiske helbredsmæssige problemer varigt nedsat i betragtelig grad. I forhold til det psykiske, er der varige skånehensyn. Der er brug for struktur og forudsigelighed i arbejdsopgaverne - han har brug for få og veldefinerede arbejdsopgaver og få samarbejdspartnere, for at kunne bestride arbejdsopgaverne.
Pågældende har ikke været afprøvet inden for noget andet arbejdsområde end kontorområdet, hvilket vil være hensigtsmæssigt forinden der tages stilling til en evt. pensionsansøgning. Det vil være relevant at afprøve F.H.B. på RevaHusets værksted. Der er skånebehov over for stressede og pressede arbejdssituationer. Teamet anbefaler samlet at funktionsevnen belyses nærmere og anbefaler arbejdsprøvning på RevaHusets værksted.

...

**Kontinuation**

F.H.B. startede på RevaHusets værksted den 11/4-05 med dagligt fremmøde fra kl. 8.30-12.00. Ved samtale den 19/4-05 oplyste F.H.B. at han havde det dårligt både fysisk og psykisk. Foranlediget heraf afholdtes lægemøde den 21/4-2005 med sociallæge H.N. som også var med i den ambulante samtale. Herefter stoppede praktikken. ...

Vurderingen er herefter, at psykisk har afprøvningen været meget belastende, selvom fremmødet kun har været 3 1/2 time dagligt. Nattesøvnen har været forstyrret. Har været meget træt om dagen, og er taget hjem for at sove. Psykisk har det været hårdt, idet der har været følelse af utilstrækkelig og uoverkommelighed. Har følt et stort psykisk pres og beskriver også, at de fysiske helbredsgener fra ryg, hænder og skuldre er forværret. Arbejdsprøvningen har været meget skånsom, både psykisk og fysisk.

Konklusionen er herefter, at funktionsevnen vurderes varigt nedsat i svær grad. Arbejdsprøvningen har medført helbredsmæssig forværring af både psykisk og fysisk karakter på trods af udtalte skånehensyn. Det vurderes, at de helbredsmæssige forhold udgør en massiv barriere for tilbagevenden til arbejdsmarkedet. Pågældende er motiveret for skånejob.

F.H.B. afmeldes herefter med anbefaling af, at han pensionsmuligheder bliver undersøgt."

Det fremgår af ressourceprofilen, at klagerens helbredsmæssige barrierer vurderes at være så massive, at tilbagevenden til arbejdsmarkedet ikke længere er realistisk.

Klageren blev herefter indstillet til førtidspension, hvilket han - som tidligere omtalt - fik tilkendt med virkning fra den 1/7 2005.

På baggrund af de indhentede oplysninger afviste selskabet at yde præmiefritagelse og udbetale fuld forsikringsydelse, hvilket selskabet meddelte klageren ved skrivelse af 1/9 2005. Udbetalingen af halv forsikringsydelse forsatte som hidtil.

Klageren var utilfreds med selskabets afgørelse, hvorfor 3F O. Industri på hans vegne ved skrivelse af 14/9 2005 anmodede selskabet om at revurdere sagen. Selskabet fastholdt afgørelsen. Efterfølgende blev sagen derfor indbragt for Ankenævnet for Forsikring.

Klageren har påstået selskabet tilpligtet at anerkende, at hans erhvervsevne er nedsat med mindst to tredjedele, hvorfor han er berettiget til præmiefritagelse og udbetaling af fuld forsikringsydelse fra den 1/7 2005.

Selskabet har ved sin advokat over for nævnet fastholdt det tidligere meddelte afslag på præmiefritagelse og udbetaling af fuld ydelse. Til støtte herfor har advokaten i skrivelse af 13/1 2006 til nævnet bl.a. anført:

> "Danica Pension har forelagt F.H.B.s fysiske lidelser for sin neurologiske lægekonsulent, overlæge E.B.A. Danica Pension har i samråd med E.B.A. vurderet, at der er tale om fysiske klager og symptomer, som kan begrunde et væsentligt erhvervsevnetab inden for fysisk belastende erhverv, men bestemt ikke i fysisk ubelastede funktioner. Det er derfor Danica Pensions opfattelse, at F.H.B.s varige generelle erhvervsevne ikke er nedsat til 1/3 eller derunder grundet fysiske forhold.
>
> F.H.B.s psykiske lidelse er blevet vurderet i samråd med Danica Pensions psykiatriske lægekonsulent, speciallæge i psykiatri J.B.
>
> ...
>
> Med udgangspunkt i materialet har Danica Pension i samråd med J.B. vurderet, at der er tale om en depressionstendens, men ikke om en egentlig sindssygdom. En sådan tilstand burde ikke forhindre F.H.B. i at udføre et passende og hensynstagende arbejde på mellem 1/2 og 1/3 tid.
>
> Det ændrer ikke på vurderingen af F.H.B.s generelle erhvervsevne, at han pr. 1. juli 2005 er blevet tilkendt offentlig førtidspension, idet denne tildeles ud fra flere og andre kriterier end udbetaling af erhvervsevnetabsydelse."

Forsikringsbetingelserne indeholder bl.a. følgende bestemmelser:

"**Dækning ved tab af arbejdsevne**

...

Hvis forsikrede er midlertidigt uarbejdsdygtig, eller hvis han arbejdsevne nedsættes varigt til 1/3 eller mindre af den fulde arbejdsevne, udbetales hele forsikringsydelsen.

Er forsikrede midlertidigt halvt uarbejdsdygtig, eller nedsættes hans arbejdsevne varigt til mellem 1/2 og 1/3, udbetales halvdelen af forsikringsydelsen.

...

**Midlertidig uarbejdsdygtighed**

Ved midlertidig uarbejdsdygtighed forstås, at forsikrede er ude af stand til at passe sit nuværende arbejde.

...

Ved halv midlertidig uarbejdsdygtighed forstås, at forsikrede alene kan passe sit arbejde i et omfang svarende til 1/2 eller mindre. Hvis forsikrede kan passe sit arbejde i større omfang end 1/2, anses han ikke for uarbejdsdygtig.

...

**Varigt tab af arbejdsevne**

...

Forsikredes arbejdsevne anses for varigt at være, nedsat til 1/3 eller mindre, hvis han blivende ikke længere er i stand til at tjene mere end 1/3 - bedømt under hensyn til forsikredes nuværende tilstand, uddannelse og tidligere virksomhed - af, hvad der i samme egn er almindeligt for fuldt arbejdsdygtige personer af til svarende uddannelse og alder.

Forsikredes arbejdsevne anses for varigt at være nedsat til mellem 1/2 og 1/3, hvis han blivende ikke længere er i stand til at tjene mere end 1/2 - bedømt under hensyn til forsikredes nuværende tilstand, uddannelse og tidligere virksomhed - af, hvad der i samme egn er almindeligt for fuldt arbejdsdygtige personer af tilsvarende uddannelse og alder.

Ved vurderingen af den forsikredes tab af arbejdsevne foretages et skøn over, om forsikrede må anses for egnet til omskoling. Hvis forsikrede anses for egnet til og i

tilfælde af omskoling må forventes at blive i stand til at opretholde den førnævnte indtjening, anses hans arbejdsevne ikke for nedsat til 1/3 eller mindre, respektive til mellem 1/2 og 1/3.

...

**Præmiens betaling m.m.**

**Bortfald af præmiebetaling**

...

Forsikringstageren fritages for præmiebetalingen, hvis forsikredes evne til at erhverve en arbejdsindtægt som følge af sygdom eller ulykkestilfælde nedsættes til 1/3 eller mindre af den arbejdsevne - bedømt under hensyn til forsikredes nuværende tilstand, uddannelse og tidligere virksomhed - der er normal for personer af samme alder og uddannelse i samme egn.

Fritagelsen gælder fra den dag, nedsættelsen af arbejdsevnen til 1/3 eller mindre har varet i 3 måneder uden afbrydelse."

Nævnet udtaler:

Efter sin gennemgang af sagens akter finder nævnet, at klagerens generelle erhvervsevne er væsentligt nedsat. På det foreliggende grundlag må nævnet dog erklære sig enigt med selskabet i, at hans generelle erhvervsevne ikke kan anses for nedsat til en tredjedel eller derunder. Nævnet kan derfor ikke pålægge selskabet at yde præmiefritagelse og udbetale fuld forsikringsydelse. Det forhold, at klageren har fået tilkendt førtidspension, findes ikke at kunne føre til et andet resultat.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klagen kan ikke tages til følge.

Poul Sørensen
formand